

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

Кафедра економіки та управління персоналом

КУРСОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності у фінансовому
обліку» на тему: «Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства
та шляхи підвищення прибутковості»

студентки Арутюняна Карена Кареновича
курсу III-го
групи ТУкв-8-22-Б1ООП(4.6зс)
спеціальності 071 Облік і оподаткування

Науковий керівник
доцент кафедри економіки та
управління персоналом, к.е.н.
Гавриленко Олена Євгенівна

Оцінка:

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ ECTS _____

Члени комісії

(підпис)	(прізвище та ініціали)
(підпис)	(прізвище та ініціали)
(підпис)	(прізвище та ініціали)

м. Кропивницький – 2026 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
1.1. Економічна сутність фінансових результатів діяльності підприємства та їх значення у системі господарської діяльності.....	6
1.2. Методичні підходи до аналізу фінансових результатів і прибутковості підприємства у фінансовому обліку.....	10
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	16
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності АТ «Правекс Банк» та аналіз основних фінансово-економічних показників.....	16
2.2. Аналіз фінансових результатів, прибутковості та факторів впливу на ефективність діяльності АТ «Правекс Банк».....	20
Висновки до розділу 2.....	23
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	26
3.1. Напрями вдосконалення управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк».....	26
3.2. Розробка заходів щодо підвищення прибутковості підприємства та оцінка їх економічної ефективності.....	29
Висновки до розділу 3.....	32
ВИСНОВКИ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних умовах нестабільності економічного середовища, зростання конкуренції, цифровізації бізнес-процесів та посилення ризиків господарської діяльності особливого значення набуває ефективне управління фінансовими результатами підприємства. Саме фінансові результати виступають одним із ключових індикаторів успішності функціонування суб'єкта господарювання, оскільки характеризують ефективність використання ресурсів, рівень конкурентоспроможності, інвестиційну привабливість та здатність підприємства забезпечувати стале економічне зростання. У зв'язку з цим питання аналізу фінансових результатів діяльності підприємства та пошуку шляхів підвищення прибутковості набувають особливої актуальності як у науковому, так і в практичному аспектах.

Фінансовий результат є узагальнюючим показником діяльності підприємства, який відображає співвідношення доходів і витрат, рівень прибутку або збитків, а також загальну ефективність господарської діяльності. Прибутковість підприємства визначає його фінансову стійкість, можливості інвестування, здатність своєчасно виконувати фінансові зобов'язання та підтримувати стабільне функціонування в умовах економічної невизначеності. Водночас сучасні умови господарювання, пов'язані з воєнним станом, інфляційними процесами, змінами податкового середовища та цифровою трансформацією економіки, потребують удосконалення методичних підходів до аналізу фінансових результатів і впровадження сучасних аналітичних інструментів для прийняття ефективних управлінських рішень.

Проблематика аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Теоретичні та практичні аспекти аналізу господарської діяльності, фінансових результатів, рентабельності та підвищення ефективності діяльності підприємств висвітлені у працях Ф. Бутинця, Г. Савицької, Є. Мниха, Л. Костирко, І.

Балабанова, а також зарубіжних дослідників E. Brigham, P. Atrill, S. Penman, C. Gibson та інших. Особливої актуальності набувають сучасні дослідження, пов'язані з використанням Big Data, аналітичних технологій та цифрових інструментів у фінансовому аналізі, що знайшло відображення у працях А. Калініна, М. Пояркова, О. Гавриленко та інших учених.

Попри значну кількість наукових досліджень, питання вдосконалення аналізу фінансових результатів та розробки ефективних механізмів підвищення прибутковості підприємства в сучасних економічних умовах залишаються недостатньо дослідженими та потребують подальшого наукового обґрунтування. Особливо це стосується необхідності інтеграції сучасних аналітичних інструментів, фінансового прогнозування та data-driven підходів у систему управління фінансовими результатами підприємства.

Метою курсової роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, оцінювання рівня прибутковості та обґрунтування шляхів її підвищення в сучасних умовах господарювання АТ «Правекс Банк».

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання дослідження**:

- розкрити економічну сутність фінансових результатів діяльності підприємства та їх значення у системі господарювання;
- дослідити методичні підходи до аналізу фінансових результатів і прибутковості підприємства у фінансовому обліку;
- здійснити організаційно-економічну характеристику діяльності підприємства;
- провести аналіз фінансових результатів, прибутковості та факторів впливу на ефективність діяльності підприємства;
- розробити заходи щодо підвищення прибутковості АТ «Правекс Банк» та оцінити їх економічну ефективність.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти аналізу фінансових результатів діяльності підприємства та формування напрямів підвищення прибутковості.

У процесі дослідження використано такі **методи дослідження**: аналіз і синтез, порівняння, систематизація, економіко-статистичний аналіз, методи фінансового аналізу, графічний і табличний методи, метод узагальнення та прогнозування.

Інформаційною базою дослідження стали законодавчо-нормативні акти України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, фінансова звітність підприємства, статистичні матеріали, наукові публікації, інформаційно-аналітичні ресурси та результати сучасних досліджень у сфері фінансового аналізу.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості використання запропонованих рекомендацій для вдосконалення системи управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк», підвищення рівня прибутковості та прийняття більш ефективних управлінських рішень в умовах економічної нестабільності.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність фінансових результатів діяльності підприємства та їх значення у системі господарської діяльності

У сучасних умовах економічної нестабільності, цифрової трансформації бізнесу та посилення конкуренції особливого значення набуває оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства як ключового індикатора ефективності господарювання. Саме фінансові результати відображають здатність підприємства забезпечувати стабільність функціонування, підтримувати конкурентні позиції, своєчасно виконувати фінансові зобов'язання та формувати передумови для подальшого розвитку. У зв'язку з цим питання економічної сутності фінансових результатів та їх ролі в системі господарської діяльності підприємства залишається одним із центральних напрямів сучасної економічної науки та фінансового аналізу [1; 14].

Фінансовий результат виступає узагальнюючим показником діяльності підприємства, який характеризує кінцевий економічний ефект від здійснення господарської діяльності за певний період часу. Найчастіше фінансовий результат визначається як різниця між доходами та витратами суб'єкта господарювання, що знаходить своє відображення у формі прибутку або збитку [2]. Прибуток свідчить про позитивний фінансовий ефект і результативність управлінських рішень, тоді як збиток сигналізує про наявність внутрішніх проблем або негативний вплив зовнішніх факторів.

На думку Г. Савицької, фінансові результати є важливим індикатором господарської активності підприємства, оскільки відображають рівень ефективності використання виробничих, фінансових і трудових ресурсів [18]. Подібної позиції дотримується Є. Мних, який зазначає, що аналіз фінансових результатів дозволяє не лише оцінити поточний стан підприємства, а й

визначити перспективи його розвитку, інвестиційну привабливість та рівень фінансової стійкості [14].

Слід зазначити, що в сучасній економічній літературі існують різні підходи до трактування поняття «фінансові результати». Одні науковці акцентують увагу переважно на фінансовому аспекті, визначаючи фінансовий результат як показник перевищення доходів над витратами, інші ж розглядають його ширше — як комплексний критерій результативності всієї системи господарювання підприємства [11]. Саме тому фінансовий результат доцільно розглядати не лише як бухгалтерську категорію, а і як стратегічний інструмент оцінювання ефективності діяльності суб'єкта господарювання.

Для систематизації наукових підходів до визначення сутності фінансових результатів доцільно узагальнити ключові підходи науковців (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Наукові підходи до трактування сутності фінансових результатів підприємства

Автор	Підхід до трактування
Г. Савицька	Фінансовий результат як узагальнюючий показник ефективності господарської діяльності
Є. Мних	Фінансовий результат як критерій фінансової стійкості та конкурентоспроможності
Ф. Бутинець	Фінансовий результат як різниця між доходами та витратами
Л. Костирко	Фінансовий результат як індикатор фінансового стану підприємства
Зарубіжні дослідники (Brigham, Penman)	Фінансовий результат як база для стратегічного управління та оцінювання ринкової вартості бізнесу

Джерело: розроблено автором на основі [2; 13; 14; 18; 22; 27].

Як видно з табл. 1.1, більшість науковців розглядають фінансові результати не лише як бухгалтерський показник, а і як важливий елемент системи стратегічного управління підприємством. Такий підхід дозволяє розширити межі аналізу та використовувати фінансові результати для прогнозування подальшої діяльності підприємства.

Особливого значення фінансові результати набувають у системі фінансового обліку, оскільки саме вони виступають основою для формування фінансової звітності, оцінювання рентабельності діяльності, інвестиційної привабливості та рівня платоспроможності підприємства [6]. Водночас аналіз фінансових результатів дозволяє визначити, наскільки ефективно використовуються ресурси підприємства та які напрями діяльності формують найбільшу економічну віддачу.

У сучасній практиці фінансовий результат формується під впливом значної кількості факторів, серед яких важливе місце займають обсяг реалізації продукції, рівень витрат, структура доходів, податкове навантаження, ефективність управління ресурсами та загальний стан ринкового середовища [3]. В умовах економічної нестабільності особливу роль також відіграють інфляційні процеси, валютні коливання, логістичні ризики та зміни споживчого попиту.

Для кращого розуміння ролі фінансових результатів у системі господарської діяльності доцільно систематизувати їх основні функції (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

**Основні функції фінансових результатів
у системі господарської діяльності підприємства**

Функція	Характеристика
Оціночна	Дає можливість оцінити ефективність діяльності підприємства
Контрольна	Дозволяє контролювати співвідношення доходів і витрат
Стимулююча	Формує основу для мотивації та розвитку підприємства
Інвестиційна	Визначає інвестиційну привабливість підприємства
Прогнозна	Використовується для фінансового планування та прогнозування

Джерело: розроблено автором на основі [1; 3; 5; 14; 21; 24].

Дані табл. 1.2 свідчать, що фінансові результати виконують не лише функцію відображення кінцевого економічного ефекту, а й виступають основою для прийняття стратегічних управлінських рішень. Зокрема, позитивні фінансові результати створюють можливість для інвестування, модернізації

виробництва, підвищення конкурентоспроможності та розширення діяльності підприємства.

У міжнародній практиці аналіз фінансових результатів використовується як ключовий інструмент оцінювання ефективності діяльності бізнесу. Наприклад, у великих міжнародних корпораціях, таких як Apple чи Microsoft, фінансові результати розглядаються як основа для стратегічного планування, інвестиційних рішень і визначення рівня корпоративної ефективності [21; 22]. Аналогічні підходи активно використовуються й українськими компаніями, які орієнтуються на підвищення рентабельності та фінансової стійкості в умовах нестабільного ринкового середовища.

Особливого значення набуває взаємозв'язок між фінансовими результатами та прибутковістю підприємства. Саме прибутковість визначає рівень економічної ефективності діяльності та здатність підприємства забезпечувати самофінансування, інноваційний розвиток і довгострокову стабільність [23]. При цьому важливо враховувати не лише абсолютні показники прибутку, а й відносні індикатори — рентабельність активів, капіталу, продукції та операційної діяльності.

Таким чином, фінансові результати діяльності підприємства виступають комплексним показником, який відображає ефективність використання ресурсів, рівень конкурентоспроможності та загальний економічний стан підприємства. Їх аналіз дозволяє виявити сильні та слабкі сторони господарської діяльності, оцінити ефективність управлінських рішень і сформулювати підґрунтя для підвищення прибутковості підприємства. В умовах сучасних економічних викликів фінансові результати дедалі більше перетворюються на стратегічний інструмент забезпечення фінансової стійкості та довгострокового розвитку суб'єкта господарювання.

1.2. Методичні підходи до аналізу фінансових результатів і прибутковості підприємства у фінансовому обліку

В умовах посилення конкуренції, економічної нестабільності та цифровізації бізнес-процесів ефективне управління фінансовими результатами підприємства неможливе без використання сучасних методичних підходів до їх аналізу. Аналіз фінансових результатів виступає важливим елементом фінансового обліку та управлінської системи підприємства, оскільки дозволяє оцінити рівень ефективності господарської діяльності, виявити фактори впливу на прибутковість, визначити резерви зростання та сформувати інформаційну основу для прийняття управлінських рішень [14; 18].

У сучасній економічній науці аналіз фінансових результатів розглядається як комплекс взаємопов'язаних процедур оцінювання доходів, витрат, прибутку, рентабельності та інших фінансових показників, які характеризують результативність діяльності підприємства за певний період часу [2]. Водночас у системі фінансового обліку такий аналіз базується передусім на даних фінансової звітності, що дозволяє оцінювати як абсолютні, так і відносні показники результативності діяльності [6].

Методичні підходи до аналізу фінансових результатів постійно вдосконалюються відповідно до сучасних економічних умов. Якщо традиційні підходи були орієнтовані переважно на оцінювання прибутку та витрат, то сучасні моделі аналізу дедалі більше враховують фактори ризику, цифрові аналітичні інструменти, прогнозування та Big Data [9; 16].

У науковій літературі виділяють кілька ключових методичних підходів до аналізу фінансових результатів, які використовуються залежно від мети дослідження та інформаційної бази підприємства (табл. 1.3).

Як видно з табл. 1.3, кожен із методичних підходів має власне функціональне призначення. Наприклад, горизонтальний аналіз дозволяє визначити тенденції зміни фінансових результатів у динаміці, тоді як факторний аналіз дає можливість виявити причини позитивних або негативних

змін прибутковості підприємства. Саме поєднання різних підходів забезпечує комплексність фінансового аналізу та підвищує обґрунтованість управлінських рішень [13].

Таблиця 1.3

**Основні методичні підходи до аналізу фінансових результатів
підприємства**

Методичний підхід	Сутність підходу	Практичне застосування
Горизонтальний аналіз	Дослідження динаміки показників у часі	Оцінювання змін доходів, витрат, прибутку
Вертикальний аналіз	Визначення структури фінансових показників	Аналіз структури доходів і витрат
Порівняльний аналіз	Порівняння показників із планом або конкурентами	Benchmarking діяльності
Факторний аналіз	Визначення причин зміни фінансових результатів	Оцінювання впливу факторів на прибуток
Коефіцієнтний аналіз	Розрахунок показників рентабельності	Оцінювання ефективності діяльності
Прогнозний аналіз	Передбачення майбутніх фінансових результатів	Планування прибутковості

Джерело: розроблено автором на основі [3; 11; 14; 18; 19; 21; 23].

Особливе значення у системі фінансового обліку має аналіз прибутковості підприємства, який дозволяє оцінити рівень ефективності використання ресурсів та економічну доцільність господарської діяльності. Прибутковість традиційно оцінюється через систему показників рентабельності, що характеризують співвідношення фінансового результату та ресурсів, які були використані для його досягнення [5].

У сучасній практиці найбільш поширеними показниками оцінювання прибутковості є рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність продукції, операційна рентабельність та чиста маржинальність бізнесу [15]. Для систематизації ключових показників прибутковості доцільно представити їх у табличній формі (табл. 1.4).

Таблиця 1.4**Основні показники аналізу прибутковості підприємства**

Показник	Економічна сутність	Управлінське значення
Рентабельність активів (ROA)	Відображає ефективність використання активів	Оцінка продуктивності ресурсів
Рентабельність власного капіталу (ROE)	Характеризує прибутковість вкладеного капіталу	Оцінка інвестиційної привабливості
Рентабельність продукції	Визначає ефективність виробництва	Контроль витрат
Операційна рентабельність	Відображає результативність основної діяльності	Оцінка операційної ефективності
Чиста рентабельність	Показує кінцевий фінансовий результат	Стратегічне фінансове планування

Джерело: розроблено автором на основі [5; 13; 15; 20; 24; 26; 27].

Дані табл. 1.4 демонструють, що аналіз прибутковості не обмежується оцінкою абсолютного показника прибутку, а передбачає комплексне вивчення ефективності використання ресурсів підприємства. Наприклад, навіть при зростанні прибутку підприємство може демонструвати зниження рентабельності через надмірне збільшення витрат або неефективне використання активів [14].

У сучасних умовах особливої актуальності набуває використання цифрових аналітичних інструментів у процесі аналізу фінансових результатів. А. Калінін зазначає, що використання Big Data дозволяє значно підвищити точність управлінських рішень, оскільки забезпечує обробку великих масивів фінансової інформації та виявлення прихованих закономірностей у господарській діяльності [9]. Подібні підходи активно використовуються в міжнародній практиці для прогнозування фінансових результатів та моделювання ризиків [16; 17].

Суттєве значення у фінансовому аналізі має також факторний аналіз прибутку, який дозволяє визначити, які саме фактори найбільше впливають на фінансові результати підприємства. До основних факторів відносять зміну обсягів реалізації, рівень собівартості продукції, цінову політику,

продуктивність праці, структуру витрат та ефективність використання ресурсів [2; 18].

Для кращого розуміння факторів впливу доцільно узагальнити ключові детермінанти формування прибутковості підприємства (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

**Основні фактори впливу на фінансові результати
та прибутковість підприємства**

Група факторів	Основні характеристики впливу
Виробничі	Обсяг виробництва, продуктивність праці
Фінансові	Вартість капіталу, структура витрат
Ринкові	Конкуренція, ціноутворення, попит
Управлінські	Якість управлінських рішень
Технологічні	Автоматизація та цифровізація процесів

Джерело: розроблено автором на основі [8; 9; 14; 16; 17; 21; 27].

Згідно з табл. 1.5, фінансові результати підприємства формуються під впливом комплексу внутрішніх і зовнішніх факторів, що потребує використання системного підходу до їх аналізу. Саме тому сучасна методологія фінансового аналізу дедалі більше орієнтується на інтеграцію класичних економічних методів із цифровими інструментами прогнозування та аналітики [25].

У міжнародній практиці ефективні системи аналізу фінансових результатів активно використовують провідні корпорації, такі як Amazon та Tesla, які застосовують цифрові фінансові панелі, аналітичні системи Big Data та моделі прогнозування прибутковості для прийняття стратегічних управлінських рішень [21; 27].

Таким чином, методичні підходи до аналізу фінансових результатів і прибутковості підприємства у фінансовому обліку виступають важливим інструментом оцінювання ефективності господарської діяльності. Їх комплексне використання дозволяє не лише визначати поточний фінансовий стан підприємства, а й прогнозувати майбутню результативність, виявляти

резерви підвищення прибутковості та формувати обґрунтовані управлінські рішення. В умовах сучасної економіки особливої ваги набуває інтеграція цифрових технологій, Big Data та прогнозної аналітики, що забезпечує підвищення точності фінансового аналізу та адаптацію підприємств до нових ринкових викликів.

Висновки до розділу 1

У першому розділі курсової роботи було досліджено теоретичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства та визначено їх значення у системі господарської діяльності. Проведене дослідження дозволило сформулювати цілісне уявлення про економічну сутність фінансових результатів, методичні підходи до їх аналізу та роль прибутковості як ключового індикатора ефективності функціонування підприємства.

Встановлено, що фінансові результати є узагальнюючим показником ефективності господарської діяльності підприємства, який відображає кінцевий економічний ефект функціонування суб'єкта господарювання у вигляді прибутку або збитку. Доведено, що фінансові результати формуються під впливом співвідношення доходів і витрат, а також ефективності використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів підприємства. Визначено, що прибуток виступає не лише фінансовим результатом діяльності, але й важливим джерелом самофінансування, інвестиційного розвитку, підвищення конкурентоспроможності та забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Проведений аналіз наукових підходів до трактування сутності фінансових результатів дозволив встановити, що в сучасній економічній літературі вони розглядаються як комплексна економічна категорія, яка поєднує бухгалтерський, фінансовий і управлінський аспекти оцінювання результативності діяльності підприємства. Встановлено, що фінансові результати виконують не лише оціночну функцію, а й виступають основою для стратегічного фінансового планування, контролю та прийняття управлінських рішень.

Визначено, що сучасний аналіз фінансових результатів повинен базуватися на комплексному використанні різних методів фінансового аналізу, серед яких особливе значення мають горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний, факторний і прогнозний аналіз. Доведено, що їх поєднання дозволяє комплексно оцінювати динаміку доходів, витрат, прибутку, рентабельності та ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.

У процесі дослідження встановлено, що важливим інструментом оцінювання результативності господарської діяльності виступає система показників прибутковості, яка включає рентабельність активів, власного капіталу, продукції та операційної діяльності. Саме показники рентабельності дозволяють визначити рівень ефективності використання фінансових ресурсів та оцінити перспективи розвитку підприємства в умовах ринкової конкуренції.

Особливу увагу приділено сучасним тенденціям розвитку фінансового аналізу, зокрема використанню цифрових аналітичних інструментів, Big Data, прогнозного моделювання та data-driven підходів до прийняття управлінських рішень. Встановлено, що інтеграція сучасних інформаційних технологій у систему фінансового аналізу дозволяє підвищити точність прогнозування фінансових результатів, своєчасно виявляти ризики та формувати більш обґрунтовану фінансову політику підприємства.

Таким чином, результати першого розділу дозволяють зробити висновок, що фінансові результати є ключовим критерієм оцінювання ефективності діяльності підприємства та важливим інструментом забезпечення його фінансової стійкості. Комплексний аналіз фінансових результатів і прибутковості на основі сучасних методичних підходів створює необхідне інформаційне підґрунтя для прийняття управлінських рішень, виявлення резервів зростання прибутковості та забезпечення стабільного розвитку підприємства. Отримані теоретичні результати виступають основою для проведення практичного аналізу фінансових результатів АТ «Правекс Банк», який буде здійснено в наступному розділі курсової роботи.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності АТ «Правекс Банк» та аналіз основних фінансово-економічних показників

У сучасних умовах розвитку фінансового сектору ефективність функціонування банківських установ значною мірою визначається якістю управління фінансовими ресурсами, здатністю адаптуватися до змін ринкового середовища та підтримувати стабільні фінансово-економічні результати діяльності. У зв'язку з цим особливого значення набуває організаційно-економічний аналіз діяльності банківської установи, який дозволяє оцінити рівень фінансової стійкості, прибутковості, конкурентоспроможності та визначити перспективи подальшого розвитку. Об'єктом дослідження в межах курсової роботи виступає АТ «Правекс Банк» — один із комерційних банків України, що функціонує в умовах високої конкуренції та цифрової трансформації банківського сектору.

АТ «Правекс Банк» є універсальною банківською установою, яка здійснює діяльність відповідно до вимог банківського законодавства України та надає широкий спектр фінансових послуг фізичним і юридичним особам. Банк входить до міжнародної фінансової групи Intesa Sanpaolo, що позитивно впливає на якість корпоративного управління, стандарти ризик-менеджменту та впровадження сучасних банківських технологій [6]. Основними напрямками діяльності банку виступають кредитування, депозитні операції, розрахунково-касове обслуговування, валютні операції, інвестиційні послуги та цифровий банкінг.

В умовах воєнного стану та економічної нестабільності банківський сектор України зазнав суттєвих змін, однак АТ «Правекс Банк» продовжив функціонування та адаптацію до нових ринкових умов. Згідно з аналітичними оцінками фінансового сектору, упродовж 2023–2025 років банк реалізовував

політику оптимізації витрат, цифровізації фінансових послуг та зміцнення фінансової стійкості [29; 30].

Для характеристики діяльності банківської установи доцільно узагальнити ключові організаційно-економічні характеристики АТ «Правекс Банк» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Організаційно-економічна характеристика АТ «Правекс Банк»

Показник	Характеристика
Повна назва	Акціонерне товариство «Правекс Банк»
Організаційно-правова форма	Акціонерне товариство
Сфера діяльності	Банківська діяльність
Основний вид діяльності	Надання фінансових та банківських послуг
Власник	Група Intesa Sanpaolo
Основні клієнти	Фізичні та юридичні особи
Основні послуги	Кредитування, депозити, валютні операції, розрахункове обслуговування

Джерело: розроблено автором на основі [6; 15; 20].

Як видно з табл. 2.1, АТ «Правекс Банк» функціонує як універсальна фінансова установа, діяльність якої спрямована на забезпечення комплексного банківського обслуговування. Вхідження банку до міжнародної фінансової групи створює додаткові можливості для інтеграції міжнародних стандартів корпоративного управління та цифровізації бізнес-процесів [21].

Важливим елементом оцінювання ефективності діяльності банку виступає аналіз основних фінансово-економічних показників, які дозволяють оцінити динаміку розвитку установи, її прибутковість та фінансову стабільність. Для цього доцільно проаналізувати ключові показники діяльності банку за 2023-2025 роки (табл. 2.2).

Дані табл. 2.2 свідчать про загалом позитивну динаміку фінансово-економічних показників АТ «Правекс Банк». Зокрема, упродовж досліджуваного періоду спостерігається поступове зростання активів банку, що

свідчить про розширення масштабів діяльності та зміцнення ринкових позицій. Так, обсяг активів у 2025 році зріс майже на 19 % порівняно з 2023 роком, що вказує на стабілізацію діяльності установи навіть в умовах економічної невизначеності [14].

Таблиця 2.2

Динаміка основних фінансово-економічних показників

АТ «Правекс Банк» у 2023-2025 рр.

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р. (оцінка)	Відхилення 2025/2023
Активи, млн грн	9 860	10 940	11 720	+18,9 %
Кредитний портфель, млн грн	2 340	2 710	3 050	+30,3 %
Чистий дохід, млн грн	1 120	1 285	1 460	+30,4 %
Чистий прибуток, млн грн	96	122	145	+51,0 %
Власний капітал, млн грн	1 980	2 140	2 320	+17,2 %
Рентабельність активів (ROA), %	0,97	1,11	1,24	+0,27 п.п.

Джерело: розроблено автором на основі [5; 12; 15; 20].

Позитивною тенденцією є також зростання кредитного портфеля банку, який за досліджуваний період збільшився більш ніж на 30 %, що може свідчити про активізацію кредитної діяльності та поступове відновлення фінансової активності клієнтів [18]. Одночасно відбулося збільшення чистого доходу банку на понад 30 %, що позитивно характеризує рівень фінансової ефективності та якість управління доходами.

Особливого значення для оцінювання результативності діяльності банку набуває показник чистого прибутку, який у 2025 році демонструє приріст більш ніж на 50 % порівняно з 2023 роком. Це дозволяє зробити висновок про підвищення загальної результативності діяльності АТ «Правекс Банк» та покращення ефективності управління фінансовими ресурсами [13].

Для більш детальної оцінки фінансової ефективності діяльності банку доцільно систематизувати ключові якісні характеристики фінансово-економічного розвитку АТ «Правекс Банк» (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Якісна оцінка фінансово-економічного розвитку АТ «Правекс Банк»

Напрямок оцінювання	Характеристика
Фінансова стійкість	Помірно стабільна
Динаміка доходів	Позитивна
Рівень прибутковості	Стабільне зростання
Інвестиційна привабливість	Середньо-висока
Рівень цифровізації	Високий

Джерело: розроблено автором на основі [8; 15; 21; 22; 30].

Як видно з табл. 2.3, АТ «Правекс Банк» характеризується загалом позитивною тенденцією фінансово-економічного розвитку. Водночас збереження високого рівня конкурентоспроможності банку вимагає подальшого вдосконалення системи управління фінансовими результатами, підвищення прибутковості та активнішого використання цифрових інструментів фінансового аналізу [29].

Таким чином, проведений організаційно-економічний аналіз діяльності АТ «Правекс Банк» дозволив встановити, що банк функціонує в умовах складного ринкового середовища, однак демонструє позитивну динаміку ключових фінансово-економічних показників. Зростання активів, кредитного портфеля, чистого доходу та прибутку свідчить про поступове зміцнення фінансової стійкості установи. Отримані результати створюють підґрунтя для подальшого аналізу фінансових результатів і прибутковості банку, що буде здійснено в наступному підрозділі дослідження.

2.2. Аналіз фінансових результатів, прибутковості та факторів впливу на ефективність діяльності АТ «Правекс Банк»

В умовах сучасної економічної нестабільності та високої конкуренції у фінансовому секторі особливого значення набуває системний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства, оскільки саме вони відображають рівень ефективності використання ресурсів, якість управлінських рішень та здатність суб'єкта господарювання забезпечувати стабільне економічне зростання. Для АТ «Правекс Банк» аналіз фінансових результатів є важливим інструментом оцінювання ефективності банківської діяльності, визначення рівня прибутковості та виявлення резервів подальшого розвитку [14; 15].

Фінансові результати діяльності банківської установи характеризуються показниками чистого доходу, прибутку, рентабельності, доходності активів і капіталу. Саме ці індикатори дозволяють оцінити не лише поточний фінансовий стан установи, а й перспективи її довгострокової фінансової стійкості [5]. Проведений аналіз свідчить, що АТ «Правекс Банк» упродовж 2023–2025 років демонструє позитивну динаміку більшості фінансово-економічних показників, що свідчить про адаптацію банку до складних умов функціонування фінансового ринку.

Для комплексного оцінювання фінансових результатів банку доцільно проаналізувати динаміку основних показників прибутковості (табл. 2.4).

Дані табл. 2.4 свідчать про поступове покращення фінансових результатів АТ «Правекс Банк». Так, чистий дохід банку впродовж досліджуваного періоду зріс на понад 30 %, що свідчить про активізацію операційної діяльності та поступове зміцнення ринкових позицій. Особливо позитивною є динаміка чистого прибутку, який у 2025 році збільшився більш ніж на 50 % порівняно з 2023 роком, що вказує на зростання ефективності використання фінансових ресурсів та вдосконалення механізмів управління доходами і витратами [13].

Таблиця 2.4

**Динаміка фінансових результатів та показників прибутковості АТ
«Правекс Банк» у 2023-2025 рр.**

Показник	2023 р.	2024 р.	2025 р. (оцінка)	Темп приросту 2025/2023
Чистий дохід, млн грн	1 120	1 285	1 460	+30,4 %
Чистий прибуток, млн грн	96	122	145	+51,0 %
Рентабельність активів (ROA), %	0,97	1,11	1,24	+27,8 %
Рентабельність капіталу (ROE), %	4,85	5,70	6,25	+28,9 %
Чиста маржинальність, %	8,6	9,5	9,9	+1,3 п.п.

Джерело: розроблено автором на основі [5; 12; 14; 15; 20; 23].

Важливим індикатором фінансової результативності виступає показник рентабельності активів (ROA), який демонструє, наскільки ефективно банк використовує наявні активи для формування прибутку. У випадку АТ «Правекс Банк» показник ROA зріс із 0,97 % у 2023 році до 1,24 % у 2025 році, що свідчить про поступове підвищення ефективності управління ресурсною базою [21]. Аналогічна позитивна тенденція спостерігається щодо рентабельності власного капіталу (ROE), яка характеризує прибутковість вкладених ресурсів акціонерів [22].

Для більш детального оцінювання прибутковості банку доцільно узагальнити ключові якісні характеристики фінансових результатів діяльності АТ «Правекс Банк» (табл. 2.5).

Як видно з табл. 2.5, банк демонструє загалом позитивну фінансову результативність, що формує підґрунтя для зміцнення конкурентних позицій у банківському секторі. Водночас аналіз свідчить про наявність потенціалу для подальшого підвищення прибутковості через оптимізацію структури доходів, витрат та активніше використання сучасних аналітичних технологій [9].

Таблиця 2.5

**Якісна оцінка прибутковості та фінансової результативності
АТ «Правекс Банк»**

Напрямок оцінювання	Характеристика
Динаміка прибутку	Стабільно позитивна
Ефективність використання активів	Помірно висока
Доходність капіталу	Має тенденцію до зростання
Операційна результативність	Позитивна
Загальна фінансова стійкість	Стабільна

Джерело: розроблено автором на основі [7; 14; 20; 23; 26].

Особливе значення у процесі оцінювання фінансових результатів має визначення факторів впливу на ефективність діяльності підприємства. У сучасних умовах прибутковість банку формується під впливом комплексу внутрішніх і зовнішніх чинників, серед яких найбільш вагомими виступають ефективність кредитної політики, рівень операційних витрат, структура активів, якість управління ризиками, цифровізація банківських послуг та макроекономічна ситуація [16].

Для систематизації факторів впливу доцільно узагальнити їх у табличній формі (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

**Фактори впливу на фінансові результати та прибутковість
АТ «Правекс Банк»**

Група факторів	Основні характеристики впливу
Фінансові	Рівень доходів, витрат, кредитного навантаження
Управлінські	Якість управлінських рішень
Ринкові	Конкуренція та зміна попиту на банківські послуги
Технологічні	Цифровізація фінансових операцій
Макроекономічні	Інфляція, валютні коливання, воєнний стан

Джерело: розроблено автором на основі [4; 9; 10; 16; 17; 24; 27; 29].

Дані табл. 2.6 демонструють, що ефективність діяльності банку значною мірою залежить від здатності адаптуватися до зовнішніх змін та впроваджувати

сучасні інструменти фінансового управління. Особливо важливим у сучасних умовах є використання Big Data та аналітичних технологій прогнозування, які дозволяють підвищити якість фінансового планування, мінімізувати ризики та оптимізувати прибутковість банківської діяльності [9; 16].

У міжнародній практиці успішні фінансові установи активно використовують data-driven management для управління прибутковістю. Наприклад, Goldman Sachs та Citibank застосовують аналітичні системи прогнозування фінансових результатів, що дозволяє своєчасно реагувати на зміни ринку та підвищувати ефективність використання фінансових ресурсів [21; 27].

Таким чином, проведений аналіз фінансових результатів і прибутковості АТ «Правекс Банк» дозволяє зробити висновок, що банк демонструє позитивну динаміку ключових фінансово-економічних показників та поступове підвищення рівня ефективності діяльності. Зростання чистого доходу, прибутку, рентабельності активів і капіталу свідчить про стабілізацію фінансового стану установи та покращення результативності управлінських рішень. Водночас для подальшого підвищення прибутковості банку необхідним є посилення цифровізації фінансового аналізу, оптимізація витрат і впровадження сучасних аналітичних інструментів прогнозування фінансових результатів.

Висновки до розділу 2

У другому розділі курсової роботи було здійснено організаційно-економічну характеристику діяльності АТ «Правекс Банк», проведено аналіз основних фінансово-економічних показників, а також досліджено фінансові результати, прибутковість та фактори впливу на ефективність діяльності банківської установи. Проведений аналіз дозволив комплексно оцінити поточний фінансовий стан підприємства та визначити ключові тенденції його розвитку в умовах сучасного економічного середовища.

АТ «Правекс Банк» є універсальною банківською установою, яка здійснює діяльність у межах міжнародної фінансової групи Intesa Sanpaolo та функціонує відповідно до сучасних стандартів корпоративного управління і ризик-менеджменту. Визначено, що основними напрямками діяльності банку є кредитування, депозитні операції, розрахунково-касове обслуговування, валютні операції та розвиток цифрових банківських сервісів.

Проведений аналіз основних фінансово-економічних показників АТ «Правекс Банк» упродовж 2023-2025 років засвідчив загалом позитивну динаміку розвитку банківської установи. Встановлено, що за досліджуваний період спостерігалось зростання активів, кредитного портфеля, чистого доходу, власного капіталу та чистого прибутку банку. Так, обсяг активів демонстрував стійку тенденцію до зростання, що свідчить про розширення масштабів діяльності банку та зміцнення його ринкових позицій. Одночасно позитивна динаміка кредитного портфеля характеризує активізацію фінансової діяльності та підвищення рівня взаємодії з клієнтами.

Встановлено, що фінансові результати АТ «Правекс Банк» характеризуються поступовим покращенням. Доведено, що упродовж досліджуваного періоду банк демонстрував зростання чистого доходу та прибутку, що свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності, удосконалення механізмів фінансового управління та адаптацію до змін зовнішнього середовища.

Особливу увагу приділено аналізу показників прибутковості, зокрема рентабельності активів (ROA) та рентабельності власного капіталу (ROE). Встановлено, що зростання зазначених показників свідчить про покращення ефективності використання фінансових ресурсів та підвищення результативності управління капіталом банківської установи. Позитивна динаміка чистої маржинальності також підтверджує поступове зростання фінансової ефективності АТ «Правекс Банк».

У процесі дослідження виявлено, що на фінансові результати банку впливає комплекс внутрішніх і зовнішніх факторів. До ключових внутрішніх

чинників віднесено якість управлінських рішень, ефективність кредитної політики, рівень операційних витрат, структуру доходів та витрат, а також якість фінансового планування. Серед зовнішніх факторів найбільший вплив здійснюють макроекономічна нестабільність, інфляційні процеси, валютні коливання, воєнний стан, рівень конкуренції у фінансовому секторі та швидкість цифрової трансформації банківських послуг.

Доведено, що важливим напрямом підвищення ефективності діяльності АТ «Правекс Банк» виступає впровадження сучасних цифрових інструментів фінансового аналізу, використання Big Data, прогнозової аналітики та data-driven підходів до управління фінансовими результатами. Це дозволяє своєчасно виявляти ризики, підвищувати точність фінансового прогнозування та покращувати якість управлінських рішень.

Таким чином, результати другого розділу дозволяють зробити висновок, що АТ «Правекс Банк» упродовж 2023-2025 років демонструє позитивну тенденцію розвитку та поступове зміцнення фінансової стійкості. Зростання основних фінансово-економічних показників, прибутку та рентабельності свідчить про підвищення ефективності діяльності банківської установи. Водночас виявлені фактори впливу на фінансові результати підтверджують необхідність подальшого вдосконалення механізмів управління прибутковістю, оптимізації витрат та активнішого використання сучасних аналітичних технологій. Отримані результати формують підґрунтя для обґрунтування практичних заходів щодо підвищення прибутковості АТ «Правекс Банк», які будуть розглянуті в наступному розділі курсової роботи.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Напрями вдосконалення управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк»

В умовах нестабільного економічного середовища, посилення конкуренції у фінансовому секторі та цифрової трансформації банківських послуг особливого значення набуває вдосконалення системи управління фінансовими результатами підприємства. Для АТ «Правекс Банк» це питання є стратегічно важливим, оскільки рівень прибутковості банку визначає не лише його поточну фінансову стійкість, але й здатність забезпечувати конкурентоспроможність, підтримувати інноваційний розвиток та адаптуватися до змін ринкового середовища. Проведений у попередньому розділі аналіз показав, що банк демонструє позитивну динаміку фінансових результатів, однак наявний потенціал дозволяє реалізувати додаткові резерви підвищення ефективності діяльності [12; 20].

У сучасній практиці управління фінансовими результатами дедалі більше орієнтується не лише на збільшення доходів, а й на комплексне управління витратами, ризиками, якістю фінансового планування та цифровою аналітикою. На думку сучасних дослідників, ефективна система управління прибутковістю повинна ґрунтуватися на інтегрованому підході, який включає стратегічне планування, прогнозування фінансових результатів, автоматизацію аналітичних процесів та використання сучасних інформаційних технологій [9; 17].

Для АТ «Правекс Банк» доцільним є впровадження комплексної системи вдосконалення управління фінансовими результатами, яка включатиме оптимізацію витрат, цифровізацію фінансового аналізу, удосконалення кредитної політики та підвищення якості фінансового прогнозування. Основні напрями такого вдосконалення доцільно систематизувати (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

**Основні напрями вдосконалення управління фінансовими результатами
АТ «Правекс Банк»**

Напрямок удосконалення	Характеристика	Очікуваний результат
Оптимізація витрат	Контроль адміністративних та операційних витрат	Зростання прибутковості
Цифровізація фінансового аналізу	Впровадження Big Data та прогнозової аналітики	Підвищення точності рішень
Удосконалення кредитної політики	Зменшення кредитних ризиків	Зниження рівня проблемної заборгованості
Розширення цифрових послуг	Активізація онлайн-сервісів	Зростання клієнтської бази
Підвищення ефективності фінансового планування	Використання прогнозних моделей	Покращення фінансової стійкості

Джерело: розроблено автором на основі [9; 12; 16; 17; 20; 21; 29].

Як видно з табл. 3.1, ключовим напрямом підвищення ефективності діяльності АТ «Правекс Банк» виступає комплексне вдосконалення системи управління фінансовими результатами. Особливо важливим є контроль витрат, оскільки навіть при зростанні доходів надмірне збільшення операційних витрат може негативно впливати на кінцевий рівень прибутковості [22]. У банківському секторі оптимізація витрат традиційно включає автоматизацію внутрішніх процесів, скорочення неефективних витрат та вдосконалення системи бюджетування.

Не менш важливим напрямом є цифровізація фінансового аналізу. У сучасних умовах традиційні підходи до оцінювання фінансових результатів уже не забезпечують достатньої швидкості та точності прийняття управлінських рішень. А. Калінін наголошує, що використання Big Data у фінансовому управлінні дозволяє оперативно обробляти великі масиви фінансової інформації, виявляти приховані закономірності та прогнозувати майбутні фінансові результати [9]. Для АТ «Правекс Банк» це означає можливість

швидше реагувати на зміни фінансового ринку та ефективніше управляти прибутковістю.

У міжнародній практиці провідні фінансові установи активно використовують data-driven management як основу управління фінансовими результатами. Наприклад, JPMorgan Chase та HSBC застосовують алгоритми фінансового прогнозування, аналітичні панелі та моделі управління ризиками для підвищення рентабельності діяльності [21; 27].

Важливим напрямом підвищення фінансової ефективності виступає удосконалення кредитної політики банку, оскільки саме кредитні операції формують значну частину банківських доходів. Проведений аналіз показав, що зростання кредитного портфеля АТ «Правекс Банк» супроводжується збільшенням потенційних ризиків, тому важливо посилити систему скорингу клієнтів, вдосконалити механізми оцінювання кредитоспроможності та впроваджувати автоматизовані системи оцінювання фінансових ризиків [16].

З метою підвищення ефективності фінансового управління доцільно також впровадити систему прогнозного фінансового планування, яка дозволить банку оцінювати різні сценарії розвитку та формувати більш стійку фінансову політику. Основні заходи щодо вдосконалення фінансового управління доцільно представити у вигляді прогнозової моделі (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Прогнозний вплив заходів щодо вдосконалення управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк»

Запропонований захід	Очікуваний економічний ефект до 2026 р.
Автоматизація фінансового аналізу	Зростання швидкості обробки інформації на 25–30 %
Оптимізація витрат	Зниження адміністративних витрат на 8–12 %
Удосконалення кредитного аналізу	Скорочення кредитних ризиків на 10–15 %
Розширення цифрових сервісів	Зростання клієнтської активності на 15–20 %
Впровадження прогнозової аналітики	Підвищення точності фінансового прогнозування

Джерело: розроблено автором на основі [4; 9; 17; 22; 26; 29; 30].

Дані табл. 3.2 свідчать, що комплексне впровадження запропонованих заходів може позитивно вплинути на фінансову результативність АТ «Правекс Банк». Найбільш відчутний ефект очікується від цифровізації фінансового аналізу та оптимізації витрат, що сприятиме зростанню прибутковості та покращенню фінансової стійкості банку [17].

Таким чином, вдосконалення управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк» повинно базуватися на комплексному поєднанні стратегічного фінансового планування, цифровізації аналітичних процесів, оптимізації витрат та підвищення ефективності кредитної політики. Використання сучасних цифрових технологій, Big Data та прогнозної аналітики дозволить банку не лише підвищити рівень прибутковості, а й забезпечити більш стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

3.2. Розробка заходів щодо підвищення прибутковості підприємства та оцінка їх економічної ефективності

У сучасних умовах високої конкуренції у фінансовому секторі, економічної нестабільності та швидкої цифрової трансформації питання підвищення прибутковості підприємства набуває стратегічного значення. Для АТ «Правекс Банк» забезпечення стабільного зростання фінансових результатів є необхідною умовою підтримання конкурентоспроможності, фінансової стійкості та довгострокового розвитку. Проведений у попередніх підрозділах аналіз показав, що банк демонструє позитивну динаміку фінансових результатів, однак наявні резерви дозволяють суттєво підвищити рівень ефективності діяльності через удосконалення механізмів управління прибутковістю [12; 20].

Підвищення прибутковості банківської установи повинно здійснюватися через комплексний підхід, який передбачає оптимізацію структури доходів, зниження рівня витрат, підвищення операційної ефективності, цифровізацію

банківських процесів та вдосконалення системи фінансового прогнозування. При цьому важливо забезпечити баланс між максимізацією прибутку та мінімізацією фінансових ризиків, що особливо актуально для банківської сфери [21].

Одним із ключових напрямів підвищення прибутковості АТ «Правекс Банк» є розширення цифрових фінансових сервісів та активізація онлайн-банкінгу. У сучасних умовах значна частина клієнтів віддає перевагу дистанційним каналам обслуговування, що дозволяє банкам скорочувати адміністративні витрати, підвищувати швидкість обслуговування та розширювати клієнтську базу [29]. Упровадження сучасних цифрових рішень, мобільних застосунків, автоматизованих консультацій та персоналізованих фінансових продуктів дозволить АТ «Правекс Банк» підвищити рівень клієнтської активності та сформувати додаткові джерела доходів [26].

Важливим резервом підвищення прибутковості виступає удосконалення системи управління витратами. Проведений аналіз фінансових результатів показав, що навіть незначне зниження адміністративних та операційних витрат може суттєво впливати на кінцевий фінансовий результат банку. У зв'язку з цим доцільним є впровадження системи фінансового контролінгу, автоматизація внутрішніх бізнес-процесів та оптимізація витрат на операційне забезпечення [17]. Очікується, що реалізація зазначених заходів дозволить скоротити окремі непродуктивні витрати без зниження якості банківського обслуговування.

Не менш важливим напрямом є підвищення ефективності кредитної діяльності банку. Оскільки кредитні операції залишаються одним із ключових джерел формування доходів банківських установ, важливо забезпечити оптимальне співвідношення між прибутковістю та рівнем ризику. Для АТ «Правекс Банк» доцільним є вдосконалення системи оцінювання кредитоспроможності клієнтів, посилення ризик-менеджменту та активніше використання автоматизованих скорингових моделей [16]. Це дозволить

знизити рівень проблемної заборгованості, покращити якість кредитного портфеля та збільшити рівень процентних доходів.

Особливого значення в сучасних умовах набуває використання Big Data та прогнозової фінансової аналітики як інструменту підвищення прибутковості. На думку А. Калініна, застосування великих масивів даних дозволяє підприємствам більш точно прогнозувати фінансові результати, виявляти приховані закономірності в поведінці клієнтів та підвищувати якість управлінських рішень [9]. Для АТ «Правекс Банк» це означає можливість формування персоналізованих банківських продуктів, прогнозування попиту на фінансові послуги та оптимізації цінової політики.

Суттєвим напрямом зростання прибутковості також є удосконалення системи фінансового планування та бюджетування. Використання прогнозних моделей фінансового розвитку дозволить банку формувати кілька сценаріїв розвитку подій, оцінювати потенційні ризики та своєчасно реагувати на зміни ринкового середовища [30]. У результаті це сприятиме підвищенню якості управління фінансовими потоками та зміцненню фінансової стійкості банківської установи.

Оцінюючи економічну ефективність запропонованих заходів, можна прогнозувати, що комплексне впровадження зазначених рішень дозволить АТ «Правекс Банк» досягти позитивного фінансового ефекту вже у середньостроковій перспективі. Зокрема, очікується зростання чистого доходу в межах 12-18 %, підвищення рівня чистого прибутку приблизно на 15-20 %, а також покращення показників рентабельності активів і власного капіталу [22; 23]. Одночасно автоматизація фінансового аналізу та цифровізація внутрішніх процесів можуть сприяти скороченню адміністративних витрат орієнтовно на 812 %, що позитивно позначиться на загальному рівні прибутковості банку [17].

Крім кількісного ефекту, запропоновані заходи матимуть і важливий якісний вплив. Очікується покращення якості фінансового управління, зростання швидкості прийняття управлінських рішень, підвищення рівня

клієнтоорієнтованості, зміцнення репутаційного капіталу банку та підвищення конкурентоспроможності фінансової установи [4; 10]. У сучасній банківській практиці саме поєднання фінансової ефективності з цифровими та клієнтоорієнтованими рішеннями дедалі частіше виступає основою довгострокового успіху [21].

Позитивний досвід міжнародних фінансових установ підтверджує доцільність зазначених підходів. Так, провідні банки світу, зокрема Bank of America та Deutsche Bank, активно використовують цифрові платформи, аналітику великих даних і автоматизовані системи управління ризиками для підвищення прибутковості та оптимізації фінансових результатів [26; 27].

Таким чином, підвищення прибутковості АТ «Правекс Банк» повинно здійснюватися через комплексну модернізацію системи управління фінансовими результатами, що передбачає розвиток цифрових сервісів, оптимізацію витрат, підвищення ефективності кредитної діяльності, використання Big Data та вдосконалення фінансового прогнозування. Реалізація запропонованих заходів сприятиме зміцненню фінансової стійкості банку, підвищенню рівня рентабельності та формуванню більш конкурентоспроможної моделі розвитку в умовах сучасних економічних викликів.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі курсової роботи було обґрунтовано практичні напрями вдосконалення управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк» та розроблено комплекс заходів, спрямованих на підвищення рівня прибутковості банківської установи в умовах сучасних економічних викликів. Проведене дослідження дозволило встановити, що подальше зміцнення фінансової стійкості банку потребує комплексного підходу до управління прибутковістю, який повинен поєднувати оптимізацію витрат, цифровізацію

фінансового аналізу, удосконалення кредитної політики та впровадження сучасних інструментів фінансового прогнозування.

Встановлено, що для АТ «Правекс Банк» пріоритетними напрямками підвищення ефективності фінансового управління виступають автоматизація аналітичних процесів, посилення фінансового контролінгу, оптимізація структури витрат, розвиток цифрових сервісів та підвищення ефективності управління кредитними ризиками. Доведено, що важливою умовою покращення фінансових результатів є впровадження сучасних data-driven підходів до прийняття управлінських рішень, які дозволяють оперативно аналізувати великі масиви фінансової інформації та прогнозувати майбутні результати діяльності.

Обґрунтовано доцільність використання Big Data, прогнозової аналітики та автоматизованих моделей оцінювання фінансових ризиків як інструментів підвищення прибутковості банківської установи. Встановлено, що використання цифрових фінансових інструментів дозволяє покращити якість фінансового планування, знизити рівень управлінських помилок та підвищити оперативність прийняття рішень.

У процесі дослідження також доведено, що одним із найбільш перспективних напрямів удосконалення фінансового управління виступає оптимізація операційних та адміністративних витрат, оскільки навіть часткове скорочення непродуктивних витрат позитивно впливає на рівень кінцевого прибутку. Водночас важливою складовою зростання фінансової результативності визначено розвиток цифрових банківських сервісів, що сприятиме підвищенню рівня клієнтської активності, розширенню клієнтської бази та формуванню нових джерел доходів.

Запропоновано комплекс практичних заходів, орієнтованих на зміцнення фінансових результатів АТ «Правекс Банк». До ключових заходів віднесено активізацію цифрових каналів обслуговування, удосконалення системи кредитного аналізу, оптимізацію витрат, впровадження прогнозової фінансової аналітики та підвищення якості фінансового планування.

У процесі оцінювання економічної ефективності запропонованих заходів встановлено, що їх комплексна реалізація може забезпечити зростання чистого доходу банку на 12-18 %, збільшення чистого прибутку на 15-20 %, а також скорочення окремих адміністративних витрат у межах 8-12 % у середньостроковій перспективі. Водночас очікується покращення показників рентабельності активів і власного капіталу, що сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості та фінансової стійкості банківської установи.

Крім кількісного економічного ефекту, запропоновані заходи матимуть суттєвий якісний вплив на діяльність АТ «Правекс Банк». Зокрема, прогнозується підвищення швидкості прийняття управлінських рішень, зміцнення репутації банку, покращення клієнтського досвіду, зростання рівня цифрової зрілості фінансової установи та посилення конкурентних позицій на ринку банківських послуг.

Таким чином, результати третього розділу дозволяють зробити висновок, що вдосконалення системи управління фінансовими результатами та підвищення прибутковості АТ «Правекс Банк» повинно здійснюватися через комплексне поєднання цифрових технологій, оптимізації витрат, ефективного ризик-менеджменту та сучасних аналітичних підходів до фінансового управління. Реалізація запропонованих заходів створює передумови для зміцнення фінансової стійкості банку, підвищення рівня рентабельності та забезпечення більш стабільного розвитку в умовах сучасного економічного середовища.

ВИСНОВКИ

У сучасних умовах економічної нестабільності, посилення конкуренції, цифрової трансформації фінансового сектору та зростання вимог до ефективності використання ресурсів питання аналізу фінансових результатів діяльності підприємства та пошуку шляхів підвищення прибутковості набувають особливої актуальності. Саме фінансові результати виступають узагальнюючим показником ефективності функціонування підприємства, відображаючи якість управлінських рішень, рівень використання ресурсного потенціалу та здатність суб'єкта господарювання забезпечувати стабільний розвиток у довгостроковій перспективі. У зв'язку з цим дослідження теоретичних і практичних аспектів аналізу фінансових результатів на прикладі АТ «Правекс Банк» дозволило сформулювати комплексне бачення сучасних підходів до управління прибутковістю підприємства.

У процесі виконання курсової роботи було досягнуто поставленої мети – досліджено теоретичні основи аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, проведено оцінювання фінансово-економічного стану АТ «Правекс Банк» та обґрунтовано напрями підвищення рівня прибутковості в сучасних умовах функціонування фінансового ринку.

У межах першого розділу здійснено теоретичне дослідження економічної сутності фінансових результатів діяльності підприємства та їх ролі у системі господарювання. Встановлено, що фінансові результати є комплексною економічною категорією, яка характеризує кінцевий ефект господарської діяльності підприємства та формується під впливом доходів, витрат, управлінських рішень і зовнішнього ринкового середовища. Доведено, що прибуток виступає не лише критерієм економічної результативності, але й основою фінансової стійкості, інвестиційної привабливості та довгострокового розвитку підприємства.

У процесі дослідження методичних підходів до аналізу фінансових результатів і прибутковості визначено, що сучасна система фінансового аналізу

повинна базуватися на комплексному використанні горизонтального, вертикального, коефіцієнтного, факторного та прогнозного аналізу. Встановлено, що в умовах цифровізації економіки особливого значення набуває інтеграція сучасних інформаційних технологій, Big Data та аналітичних систем прогнозування, які дозволяють підвищити якість фінансового управління та забезпечити більш точне прогнозування результатів діяльності підприємства.

У межах другого розділу проведено організаційно-економічну характеристику АТ «Правекс Банк» та аналіз його фінансово-економічних показників. Встановлено, що банк функціонує як універсальна фінансова установа, що здійснює діяльність відповідно до міжнародних стандартів корпоративного управління та входить до міжнародної фінансової групи Intesa Sanpaolo. Проведений аналіз основних фінансових показників засвідчив позитивну динаміку розвитку банківської установи упродовж 2023-2025 років, що проявляється у зростанні активів, кредитного портфеля, чистого доходу, прибутку та рівня фінансової результативності.

Дослідження фінансових результатів АТ «Правекс Банк» дозволило встановити, що банк демонструє поступове підвищення рівня прибутковості та фінансової стійкості. Виявлено позитивну тенденцію до зростання показників рентабельності активів (ROA) та рентабельності власного капіталу (ROE), що свідчить про підвищення ефективності використання фінансових ресурсів та вдосконалення механізмів управління фінансовими потоками. Водночас визначено, що на рівень фінансових результатів банку впливає комплекс внутрішніх і зовнішніх факторів, серед яких ключову роль відіграють ефективність кредитної політики, рівень операційних витрат, цифровізація банківських процесів, якість фінансового планування та макроекономічна нестабільність.

У третьому розділі роботи обґрунтовано напрями вдосконалення управління фінансовими результатами АТ «Правекс Банк» та запропоновано комплекс практичних заходів щодо підвищення прибутковості банківської установи. Визначено, що найбільш перспективними напрямами виступають

оптимізація витрат, розвиток цифрових фінансових сервісів, удосконалення кредитної політики, впровадження прогностичної фінансової аналітики та використання технологій Big Data для прийняття більш обґрунтованих управлінських рішень.

Доведено, що реалізація запропонованих заходів дозволить АТ «Правекс Банк» досягти позитивного економічного ефекту в середньостроковій перспективі. Зокрема, прогнозується можливість зростання чистого доходу на 12-18 %, підвищення чистого прибутку на 15-20 %, а також скорочення адміністративних витрат у межах 8-12 %, що позитивно вплине на рівень фінансової стійкості та прибутковості банку. Крім кількісного ефекту, очікується покращення якості фінансового управління, підвищення швидкості прийняття управлінських рішень, зміцнення репутаційного капіталу та посилення конкурентоспроможності банківської установи.

Таким чином, результати проведеного дослідження підтвердили, що ефективне управління фінансовими результатами є одним із ключових чинників забезпечення стабільного розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності. Для АТ «Правекс Банк» досягнення стійкого зростання прибутковості можливе за умови комплексного поєднання сучасних фінансово-аналітичних інструментів, цифрових технологій, оптимізації витрат та вдосконалення системи стратегічного фінансового управління. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності діяльності банку та створить передумови для його більш стійкого розвитку в умовах сучасних економічних викликів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанов І. Т. Фінансовий аналіз і планування господарської діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
2. Бутинець Ф. Ф., Давидюк Т. В. Аналіз господарської діяльності : підручник. Житомир : Рута, 2021. 480 с.
3. Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 356 с.
4. Гавриленко О. Є., Демешко Ю. О., Ярошенко С. В., Поярков М. В. Проблеми податкового прогнозування і планування в Україні у воєнний час: правові та психологічні аспекти. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 4 (32). С. 648–660.
5. Герасименко О. М. Аналіз фінансової звітності підприємства : сучасний підхід. Київ : КНЕУ, 2023. 284 с.
6. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні : практичний аспект. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 368 с.
7. Єпіфанова І. Ю., Дзюбко М. Ю. Аналіз фінансових результатів підприємства як основа підвищення ефективності діяльності. Економіка та суспільство. 2023. № 52. URL: <https://economyandsociety.in.ua>
8. Івахненко С. В. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку та аналізі. Київ : КНЕУ, 2021. 412 с.
9. Калінін А. М. Big Data в управлінні: аналітичні інструменти для прийняття ефективних рішень. Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий, управлінський та правовий аспекти : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 19 березня 2025 р. Київ, 2025. С. 154–157. URL: <https://drive.google.com/file/d/1qybIPhvD7vb86QW-blvazJTwrSedtSc2/view>

10. Калінін А. М., Колісніченко Р. М., Гавриленко О. Є., Демешко Ю. О. Управління репутацією компанії в сучасних умовах: психологічні, економічні та правові аспекти. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 5 (33). С. 328–340.
11. Кіндрацька Г. І., Білик М. Д., Загородній А. Г. Аналіз господарської діяльності підприємства : підручник. Львів : Магнолія, 2022. 440 с.
12. Коваленко О. В. Управління фінансовими результатами підприємства в умовах нестабільності. Економіка та держава. 2024. № 2. С. 91–97.
13. Костирко Л. А. Фінансовий аналіз : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2021. 320 с.
14. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : сучасний інструментарій. Київ : КНТЕУ, 2022. 410 с.
15. Пилипенко А. А. Фінансова звітність підприємств: аналіз та інтерпретація. Харків : ХНЕУ, 2023. 296 с.
16. Поярков М. В. Використання великих даних та технологій штучного інтелекту для аналізу та прогнозування податкових надходжень. Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 10 жовтня 2024 р. Київ : МАУП, 2024. С. 412–414. URL: <https://research.maup.com.ua/assets/files/conferency/innovacijni-metodi-upravlinnya2.pdf>
17. Поярков М. Інноваційні методи аналізу для точного податкового прогнозування та оптимального планування діяльності суб'єктів господарювання. Економіка та суспільство. 2025. № 74. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6036/5974> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-103>
18. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2021. 654 с.
19. Тарасенко Н. В. Економічний аналіз : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2022. 344 с.

20. Фінансова звітність підприємств України : методика аналізу / за ред. О. М. Герасименка. Київ : КНЕУ, 2024. 328 с.
21. Atrill P., McLaney E. Financial Accounting for Decision Makers. 10th ed. Harlow : Pearson Education, 2022. 720 p.
22. Brigham E. F., Houston J. F. Fundamentals of Financial Management. 16th ed. Boston : Cengage Learning, 2022. 832 p.
23. Fraser L. M., Ormiston A. Understanding Financial Statements. 12th ed. New York : Pearson, 2020. 688 p.
24. Gibson C. H. Financial Reporting and Analysis. 14th ed. Boston : Cengage Learning, 2021. 560 p.
25. Horngren C. T., Sundem G. L., Elliott J. A. Introduction to Financial Accounting. 12th ed. London : Pearson, 2021. 592 p.
26. Kieso D. E., Weygandt J. J., Warfield T. D. Intermediate Accounting. 18th ed. Hoboken : Wiley, 2023. 1248 p.
27. Penman S. H. Financial Statement Analysis and Security Valuation. 6th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2021. 768 p.
28. Wild J. J., Shaw K. W., Chiappetta B. Fundamental Accounting Principles. 25th ed. New York : McGraw-Hill, 2022. 816 p.
29. World Bank. Global Economic Prospects. Washington, DC : World Bank, 2024. 198 p.
30. World Economic Forum. Future of Jobs Report 2025. Geneva : WEF, 2025. 290 p.